

ปัญญาสิละกีฬาใหม่ในซีเกมส์

“ปัญญาสิละ นอกจากเป็นกีฬาใหม่ในซีเกมส์แล้ว
ลึกลับน่าสนใจและน่าศึกษาก็คือว่าทำอะไรอินโดนีเซียจึงใช้
สิทธิของการเป็นเจ้าภาพบรรจุกีฬาประจำชาติที่ตนถนัด
เข้าไปในกีฬาซีเกมส์ได้ทำให้อินโดนีเซียเป็นเจ้าเหรียญทอง
ในปีนี้ เมื่อถึงวาระที่ไทยเราเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันใน
โอกาสต่อไป เราจะบรรจุกีฬาประจำชาติเข้าไปในกีฬา
ซีเกมส์ได้หรือไม่? เพื่อช่วงชิงความเป็นเจ้าเหรียญทอง
กลับคืนมา...”

กีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๔ ซึ่ง
ประเทศอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ
จัดการแข่งขัน ระหว่างวันที่ ๙-๒๐
กันยายน ๒๕๓๐ กีฬาใหม่อีก
ประเภทหนึ่งที่ได้รับการบรรจุ
เข้าแข่งขันในครั้งนี้ด้วยคือ “ปัญญา
สิละ” ชื่อนี้คงไม่ค่อยคุ้นหูนักโดย
เฉพาะคนไทยในภูมิภาคอื่น แต่
สำหรับคนไทยในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ ปัญญาสิละไม่ใช่ของใหม่
แต่รู้จักกันในนามของ “สิละ”
อันเป็นศิลปะการต่อสู้ที่มีการร่าย
รำทำนองเดียวกับกังฟูหรือมวย
ไทยนั่นเอง แต่ที่น่าสนใจและน่า
ศึกษาก็คือว่าทำอะไรอินโด
นีเซียจึงใช้สิทธิของการเป็นเจ้าภาพ
บรรจุกีฬาประจำชาติที่ตนถนัด
เข้าไปในกีฬาซีเกมส์ ได้ทำให้
อินโดนีเซียเป็นเจ้าเหรียญทอง
ในปีนี้

เมื่อถึงวาระที่ไทยเราเป็น
เจ้าภาพจัดการแข่งขันในโอกาส
ต่อไปเราจะบรรจุกีฬาประจำชาติ
ที่เราถนัดเข้าไปในกีฬาซีเกมส์

ได้หรือไม่ เพื่อช่วงชิงความเป็น
เจ้าเหรียญทองกลับคืนมาประการ
หนึ่ง

อีกประการหนึ่ง รุสมิแล
ในฐานะที่เป็นวารสารส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้ก็ใคร่
จะบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์วง
การกีฬาไทยว่า นักกีฬาปัญญาสิละ
ทีมชาติไทยชุดแรกได้สร้างเกียรติ
ประวัติ ทั้ง ๆ ที่เป็นกีฬาใหม่ฝึก
ประมาณ ๔ เดือนแต่สามารถได้
รองชนะเลิศหรือเหรียญเงินถึง
๓ เหรียญ...โดยแข่งขันกับอินโด
นีเซีย ซึ่งเขามีนักกีฬาปัญญาสิละ
ประมาณ ๑๕ ล้านคนทั่วประเทศ
และปัญญาสิละของเขาพัฒนามาถึง
๒๑ ปี...และถ้าดูตามประวัติความ
เป็นมาแล้วปัญญาสิละมีมา ๔๐๐ ปี
มาแล้ว...

นักกีฬาปัญญาสิละทีมชาติ
ไทยชุดแรกมี ๗ คน ประกอบด้วย
นักกีฬาชาย ๔ คน คือ
กัมปนาท แก้วดำรงชัย
บดินทร์ คล้ายมณี
ประพาส พูลสมบัติ

ก้องเกียรติ หมวดสิงห์
นักกีฬาหญิง ๓ คน คือ
มานิต สุขแก้ว
โสภิต แก้ววิเศษ
ดรณี นวมิ่ง
โดยมี ผศ.ดร.ประชา ฤาษุดกุล
เป็นผู้ฝึกสอน ขวัญชัย วัฒนศักดิ์
เป็นผู้ช่วยผู้ฝึกสอน
นักกีฬาปัญญาสิละที่ได้เหรียญ
เงิน คือ
บดินทร์ คล้ายมณี
มานิต สุขแก้ว
โสภิต แก้ววิเศษ
ปัญญาสิละ หรือ ปัญญาสิลัต

มาจากภาษาอินโดนีเซียว่า PEN-
CAK SILAT หมายถึง ศิลปะการ
ต่อสู้ป้องกันตัว โดยใช้มือและเท้า
เปลือยอย่างมีท่วงท่าร้ายรำและลีลา
การเคลื่อนไหวที่สง่างามมีศิลปะ

ถ้าพิจารณาคำและความ
หมายของปัญญาสิละแล้วก็คล้ายคลึง
กับสิละ (SILAT) ของชาวไทย
มุสลิมภาคใต้ แต่เมื่อมาใช้ในภาษา
ไทย ตัดคำให้สั้นเข้าและออกเสียง
ตามสำเนียงภาษาพูดเป็นสิละ
หรือชิละ หรือซึละ บางท้องถิ่น
เรียกว่า ดีการ์ ก็ล้วนมีความหมาย
ถึงศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวอย่าง
เดียวกัน แต่จากการสัมภาษณ์
ดร.ประชา ฤาษุดกุล ผู้ฝึกนักกีฬา
ปัญญาสิละ ให้ข้อสังเกตว่า

สิละภาคใต้ของไทยมีส่วน
เหมือนกับปัญญาสิละตรงทำร้ายรำ
สิละทางภาคใต้ของเราไม่มีการ
ต่อสู้ถึงขั้นปะทะเอาจริงเอาจัง
คือมีการปะทะเหมือนกัน แต่มี
ลักษณะเป็นศิลปะมากกว่าการ
ต่อสู้จริง ๆ ที่นี้คำว่าสิละกับปัญญา
สิละต่างกันอย่างไร ผมขอเรียนว่า

ลีละมันก็มีส่วนหนึ่งที่เข้าไปอยู่ใน
ปัญจลีละ คือในช่วงของการรำย
รำ คือก่อนเข้าทำการต่อสู้กัน ต้อง
มีการรำยรำก่อน อันนี้แหละครับ
ที่ลีละเข้าไปมีบทบาทเต็มที่เลย
และเมื่อต่อสู้เสร็จแล้ว ถ้าจะจาก
ก็มีท่ารำยรำไม่ใช่ต่อสู้ติดพันกัน
ตลอด เขาสู้กันเป็นชุด ๆ แล้วเวลา
ถอยฉากออกก็จะใช้การรำยรำ
ท่ารำเหล่านี้เป็นท่าที่ลีละนำไปใช้

ดังนั้นการที่คณะกรรมการ
กีฬาแห่งชาติพิจารณาเห็นว่าการ
คัดเลือกนักกีฬาปัญจลีละเป็นตัว
แทนทีมชาติไทยน่าจะเป็นหน่วย
ราชการในภาคได้เป็นผู้ดำเนินการ
เพราะเรามีลีละอยู่ก่อนแล้ว คิดว่า
คงไม่ยากที่จะประยุกต์มวยไทย
มาร่วมกับลีละซึ่งเป็นการต่อสู้
พื้นบ้านมาร่วมกันเข้าเป็นปัญจลีละ
ซึ่งก็ตรงกับที่เขาเล่นกัน

**ข้อแตกต่างระหว่างลีละกับ
ปัญจลีละ** อีกประการหนึ่งก็คือ
ลีละมีการไหว้ครู คือ เมื่อทั้งคู่มา
ยืนกลางลานดินอันเป็นสนามต่อสู้
แล้ว แล้วทำ "สาละมัต" เคารพขอ
อภัยซึ่งกันและกัน โดยต่างฝ่าย
ต่างสัมผัสมือแล้วมาแตะที่หน้าผาก
จากนั้นต่างฝ่ายก็จะไหว้ครูด้วย
ท่วงทำนองลีลากรีดกราย ท่าม
กลางเสียงบรรเลงของเครื่องดนตรี
ประกอบการแสดง ๓ ชนิดคือ
กลอง ฉิ่งและปี่อย่างเจ้าอาารมณ
ทำนองเดียวกับการไหว้ครูของ
มวยไทย แต่ปัญจลีละไม่มีการ
ไหว้ครูและไม่มิดนตรีประกอบ
ขณะทำการต่อสู้หรือแข่งขัน ทั้งนี้
อาจเป็นการดัดแปลงให้เหมาะสม
กับการแข่งขันในเกมกีฬาก็ได้

ต่อคำถามที่ว่า "ปัญจลีละ
มีท่าการต่อสู้หรือมีแม่ไม้อะไร

บ้าง?" อาจารย์ ดร.ประชา ชี้แจง
ว่า

การต่อสู้เป็นการต่อสู้โดยใช้
ใช้มือใช้เท้าแบบมวยไทย ต่างกัน
แต่ไม่ใส่นวมใช้มือเปล่า จะกำหมัด
แบมือ คว่ำมือ หงายมือ จะชกต่อย
ตบ คอกได้ทั้งนั้น การใช้เท้าก็เช่น
กันจะถีบ เตะ เขาได้ทั้งนั้น ไม่
จำกัด จำกัดแต่เพียงเป้าหมาย
บริเวณที่เป็นเป้าหมายในการโจมตี
ก็คือ ออก ท้อง สีข้าง ซ้าย-ขวา
และบริเวณหลังเท่านั้น

ส่วนบริเวณที่ไม่ใช่เป้าหมาย
ในการโจมตีก็คือ ส่วนที่เลยไหล่
ขึ้นไปคือลำคอ ศีรษะ และอวัยวะ
ส่วนล่างก็คืออวัยวะเพศ ต้องใส่
กระบัง เป็นจุดห้ามที่รุนแรงมาก
ส่วนแขนขาซึ่งไม่ใช่เป้าหมายที่ถูก
ต้อง แต่ถ้าคู่ต่อสู้ทำถูกแขนขาที่ไม่
เป็นไรแต่ไม่มีคะแนนให้

บริเวณเป้าหมาย คือบริเวณ
อกและท้อง สีข้าง และหลัง มี
เครื่องป้องกันเรียกว่า BODY

PROTECTOR หรือเกราะนั่นเอง
เพราะฉะนั้นที่เขาห้ามคือบริเวณ
ลำคอ หน้าและศีรษะเพราะเขา
เกรงอันตราย

สำหรับข้อห้ามมีกติกา ดังนี้

๑. เมื่อคู่ต่อสู้ล้มแล้วห้ามซ้ำ
๒. ห้ามทำบริเวณข้อต่อ
ข้อพับ
๓. ห้ามทำบริเวณศีรษะ
ลำคอ อวัยวะเพศ
๔. ห้ามใช้ยาหรือสิ่งที่เป็น
อันตรายแก่คู่ต่อสู้
๕. ห้ามกินยาได้ปทุกชนิด
๖. ห้ามสวมกำไล แหวน
นาฬิกา สร้อยคอ และเครื่อง
ประดับทุกชนิด
๗. ห้ามไว้เล็บยาวเกินควร

การแข่งขันและการให้คะแนน

การแข่งขันแบ่งออกเป็น
๓ ยก ยกละ ๒ นาที พัก ๑ นาที
ถ้าชกกันครบ ๓ ยก แต่ละยกจะมี
คะแนนให้แล้วตัดสินแพ้ชนะกัน
ด้วยคะแนน

1. เจ้าหน้าที่และนักกีฬาปัญจลีละไทย ในซีเกมส์ครั้งที่ ๑๔ ในการ
แข่งขันปัญจลีละ ณ นครจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

การให้คะแนน

การให้คะแนนจะพิจารณาว่าใครทำเข้าเป้ามากกว่าก็ยอมได้ คะแนนมากกว่า เป้าที่ว่าก็บริเวณด้านหน้า ด้านข้างและด้านหลัง ยกเว้นแขนขา หรือให้โดนบนเครื่องป้องกัน ตรงไหนก็ได้ ก็จะได้คะแนน ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

การใช้มือเข้าโจมตีหรือทำร้ายคู่ต่อสู้จะใช้หมัด ตอก แขน ตบ ได้ ๑ คะแนน

การใช้เท้าทำเข้าเป้าได้ ๒ คะแนน

การทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงจะได้ ๓ คะแนน

หากทำให้คู่ต่อสู้ล้มแล้วลุกคู่ต่อสู้ยังไม่สามารถลุกขึ้นมาได้ภายใน ๕ วินาที ได้ ๕ คะแนน

ในแต่ละยกยังมีคะแนนพิเศษในการเข้าโจมตี คือศิลปะในการรำรำประสมประสานกับการเข้าทำ คือท่ากลมกลืนกันดีเขาให้ยกละ ๕ คะแนนแล้วเอาไปรวมกับคะแนนการต่อสู้

ถ้าเข้าโจมตีลักษณะเดียวกันซ้ำ ๆ กันหลายครั้งถือว่าได้คะแนนเพียง ๑ ครั้งเท่านั้น ครั้งต่อไปไม่ได้คะแนนเช่น ชก ๑ ครั้ง ครั้งต่อไปชกอีกไม่ได้ หรือชกได้แต่ไม่มีคะแนนให้ต้องเปลี่ยน เช่น ชกที่หนึ่ง ตบที่หนึ่ง หลังมือที่หนึ่ง ฟันด้วยสันมืออีกที่หนึ่งอย่างนี้ได้รวมกันแล้วก็เป็น ๔ คะแนน แต่ต้องไม่เกิน ๔ ครั้งในการเข้าทำครั้งหนึ่ง เมื่อครบ ๔ ครั้งหรือ ๔ ท่าแล้วต้องถอยกลับมาใหม่ แล้วจึงรำรำเข้าไปโจมตีคู่ต่อสู้ใหม่

หรือถ้าเข้าโจมตีด้วยการ

2. การแข่งขันปัญจศิลปะ ซีเกมส์ครั้งที่ 14 ณ อินโดนีเซีย กองเกียรติหมวดสิงห์ (ซ้าย) กำลังแข่งขันกับมาเลเซีย เมื่อ 14 ก.ย.30

เตะแล้วโยนเข้าตามด้วยหมัดตรง ก็จะได้คะแนนตามกติกาเป็น $๒+๒+๑ = ๕$ คะแนน อย่างนี้เป็นต้น การตัดสินการแข่งขัน

มีกรรมการห้ามบนเวที ๑ คน กรรมการให้คะแนน ๕ คน รวม ๖ คนด้วยกัน กรรมการบนเวทีเป็นผู้ควบคุมการแข่งขันไม่ให้คะแนน แต่สั่งตัดคะแนนได้ สิ่งยุติการแข่งขันในกรณี que pasa จะเกิดอันตรายเหมือนมวยสากลสมัครเล่น คะแนนในแต่ละยกไม่จำกัดแล้วแต่ที่ทำได้ตามกติกา ส่วนการตัดสินแพ้ชนะจะถือเอาเสียงข้างมากของกรรมการให้คะแนน ๕ คน เช่นชนะ ๓ ใน ๕ เหมือนมวยสากลสมัครเล่น การแพ้ชนะ

นอกจากชนะโดยคะแนนแล้ว อาจมีชนะโดยน็อคเอาท์ ในกรณีที่ทำให้คู่ต่อสู้ล้มลงแล้วคู่ต่อสู้ไม่สามารถลุกขึ้นมาได้ภายใน ๑๐ วินาทีเหมือนมวยสากล

ต่อคำถามที่ว่า การแข่งขันปัญจศิลปะที่อินโดนีเซียครั้งนี้มีน็อคเอาท์ไหม? คุณประภาส พูลสมบัติ นักปัญจศิลปะของไทยคนหนึ่งตอบว่า "มีครับ มีอยู่คู่หนึ่งนักปัญจศิลปะอินโดนีเซียเตะเข้าต้นแขนของนักปัญจศิลปะบรูไน ยอมแพ้ไปเลย" อาจารย์ ดร.ประชา ฤาษีกุล กล่าวเสริมว่า

"เตะแขนนี้ไม่ได้คะแนนครับ แต่ถ้าเขาเจ็บลุกขึ้นมาไม่ได้หรือยอมแพ้ไปเลย"

สนามการแข่งขัน

มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยกพื้นสูงจากพื้น ๕ ซม. เป็นพื้นที่เรียบขนาด ๙×๙ เมตร มีผ้าคลุมคล้ายผ้าใบพื้นนิ่มคล้ายสนามยูโด ตรงกลางเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๗ เมตร ล้อมรอบวงกลมขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เมตรอีกที่หนึ่ง วงกลมใหญ่นี้แหละคือสนามหรือเวทีการแข่งขัน ถ้าออกนอกวงกลมใหญ่

หรือเทียบเส้นกรรมการจะสั่งหยุดทันที

เรื่องการออกนอกวงกลมหรือเทียบเส้นรอบวงแล้วกรรมการสั่งยุติการแข่งขันมาเริ่มต้นกันใหม่ คุณประภาส พูลสมบัติตั้งข้อสังเกตว่า

นักกีฬาอินโดนีเซียใช้เป็นกลยุทธ์ในการเอาเปรียบคู่ต่อสู้คือพอเข้าทำคู่ต่อสู้เสร็จมันจะออกไปอยู่ใกล้เส้น พอคู่ต่อสู้จะเข้าทำมันก็เทียบเส้นเพื่อให้กรรมการสั่งหยุดการแข่งขัน”

การแต่งกาย

คล้ายชุดยูโด มีสายคาดแบบยูโด นักกีฬาปัญญาลีละสวมกางเกงขายาวสีดำคล้ายกางเกงจีน สวมเสื้อแขนยาวสีดำสวมเกราะหรือเครื่องป้องกันบริเวณลำตัวสวมกระจับ ปลอกแขนและสายคาดแนวเข็มขัด เป็นสีแดงหรือสีน้ำเงินอันบ่งบอกถึงสีมุมให้รู้ว่าอยู่คนละมุมคล้ายมวยสากล

ที่เลี้ยงแต่งกายเหมือนนักกีฬา มีฝ่ายละ ๒ คน ทำหน้าที่คล้ายมวยไทยหรือมวยสากล

สัญญาณหยุดยก

แต่ละยกใช้ระฆังระหว่งการแข่งขันไม่มีดนตรีประกอบแต่อาจารย์ ดร.ประชา ฤาษุดกุลกล่าวเพิ่มเติมว่า

“ปัญญาลีละ มีหลายแบบที่มีดนตรีเหมือนของเราก็มีแต่เป็นการแสดงโชว์โดยตรงอย่างไรพิธีเปิดหรือระหว่างพักการแข่งขันก็มีการแสดงเรียกว่าปัญญาลีละเหมือนกัน”

การแบ่งรุ่นในการแข่งขัน

การแข่งขันปัญญาลีละ แบ่ง

เป็นรุ่น ๆ ตามน้ำหนักผู้ชาย ๑๐ รุ่น ผู้หญิง ๕ รุ่น แต่ละรุ่นน้ำหนักห่างกันประมาณ ๕ กก. น้ำหนักต่ำสุดคือรุ่น A. น้ำหนักไม่เกิน ๔๕ กก. แล้วก็รุ่น B. C. D. ตามลำดับอักษรจนถึงรุ่น J. ซึ่งเป็นรุ่นใหญ่ที่สุด น้ำหนักตั้งแต่ ๖๕ กก. ขึ้นไป คือรุ่น J. นี่เป็นรุ่นที่น้ำหนักเกิน ๖๕ กก. แล้วจะเล่นกับรุ่น ๘๐ กก. ก็ได้ คือจำกัดแต่น้ำหนักขั้นต่ำ แต่ไม่จำกัดน้ำหนักขั้นสูงถือเป็นรุ่นพิเศษ เรื่องน้ำหนักนี้คุณก้องเกียรติ หมวดสิงห์ ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า

“เรื่องน้ำหนักนี้เขาไม่เข้มงวดนัก เพราะเขาถือว่าน้ำหนัก ๖๕ กก. นี้สู้กับคนน้ำหนัก ๘๐ กก. ได้ เพราะมีเกราะป้องกันและกีฬาประเภทไม่ปะทะใช้ศิลปะช่วยและถือว่าน้ำหนัก ๖๕ กก. อาจมีความเร็วหรือคล่องแคล่วมากกว่าคนมีน้ำหนักมากกว่า”

ผู้หญิงมีแบ่งเป็น ๕ รุ่น คือรุ่น A. B. C. D. และ E. น้ำหนักก็แบ่งเช่นเดียวกันคือตั้งแต่น้ำหนักไม่เกิน ๔๕ กก. เป็นรุ่น A. และต่างกันรุ่นละ ๕ กก.

ภาษาที่ใช้ในการแข่งขัน

ใช้ภาษาอินโดนีเซีย ซึ่งข้อนี้เป็นข้อที่ถือว่ายังไม่เป็นสากลเพราะเขาถือว่าปัญญาลีละเป็นกีฬาที่เล่นกับประเทศกลุ่มที่พูดภาษาชวา-มลายู ฉะนั้นเขาจึงใช้ภาษาชวาในการแข่งขันเช่น

กรรมการสั่ง เบอร์ดี้เซีย หมายความว่า เตรียมพร้อม

กรรมการสั่งมูลาย หมายความว่า เริ่มได้

แม้ว่าปัญญาลีละจะเป็นกีฬา

ประจำชาติของอินโดนีเซีย แต่อินโดนีเซียก็ได้ประยุกต์ศิลปะการร่ายรำและการต่อสู้เข้าด้วยกันจนเป็นเกมกีฬาที่ได้รับการยอมรับบรรจุเข้าในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๔

จากการประชุมของประเทศสมาชิกสหพันธ์กีฬาซีเกมส์ อินโดนีเซียประกอบด้วยอินโดนีเซีย ไทย พม่า ลาว เวียดนาม เขมร มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และบรูไน เพื่อระดมความคิดปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๔ อินโดนีเซียซึ่งเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันได้เสนอปัญญาลีละ กีฬาชนิดใหม่เพิ่มเข้ามาตามบทบัญญัติที่ว่าด้วย การตัดเพิ่มกีฬาชนิดต่าง ๆ ทุกประเทศมีสิทธิเสนอความคิดเห็นแต่จะลงมติยอมรับก็ต่อเมื่อมีสมาชิกเห็นด้วยอย่างน้อย ๔ ประเทศ

ดังนั้นเมื่อมาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์และไทย รับรองข้อเสนอของอินโดนีเซียประเทศเจ้าภาพปัญญาลีละจึงได้รับการบรรจุเข้าในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๔ นับเป็นกีฬาชนิดใหม่สุด มีการแข่งขันชิงเหรียญทองถึง ๑๕ เหรียญทองคือปัญญาลีละชาย ๑๐ เหรียญทอง และปัญญาลีละหญิง ๕ เหรียญทอง การคัดเลือกนักกีฬาปัญญาลีละทีมชาติไทย

คณะกรรมการเตรียมการนักกีฬาซึ่งมีพลเอกเทียนชัย สิริสัมพันธ์ รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้มอบหมายให้กองทัพภาค ๔ เป็นผู้จัดการแข่งขันคัดเลือกนักกีฬาปัญญาลีละตัวแทนทีม

ชาติไทย เพราะภาคใต้ส่วนที่ติดกับชายแดนมาเลเซีย ยังคงมีวัฒนธรรมการแสดงศิลปะอยู่ในหมู่ชาวไทยมุสลิม ซึ่งแพร่กระจายมาจากอินโดนีเซีย พลโทวิศิษฐ์ อาจคุ้มวงศ์ แม่ทัพภาค ๕ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบกีฬาปัญจศิลปะ ซึ่งมีพลตรี โอภาส โพธิ์แพทย์ รองแม่ทัพภาค ๕ ซึ่งควบคุมกองทัพภาค ๕ ส่วนหน้าค่ายอิงคยุทธบริหาร ปัตตานี เป็นประธานรับผิดชอบทั้งหมด

การประชุมสัมพัทธ์และการดำเนินการคัดเลือกใช้เวลาประมาณ ๕ เดือนและเพื่อให้ได้ข้อมูลและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปัญจศิลปะที่ถูกต้อง พลตรีโอภาส โพธิ์แพทย์ ได้ติดต่อไปยัง สหพันธ์กีฬาปัญจศิลปะนานาชาติ (INTERNATIONAL PENCAK SILAT FEDERATION PERSILAT) ที่อินโดนีเซียขอโค้ชมาฝึกสอนทักษะพื้นฐานการรำรำและกติกาสากลให้กับนักกีฬาไทย ทางอินโดนีเซียได้ส่ง นายพูดิโอ (PUDIO) กับนายโซซิโล (SOCIELO) มาฝึกสอนอาสาสมัครปัญจศิลปะไทยอยู่นาน ๒ เดือน ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ต่อมาก็ได้ทำการคัดเลือกตัวแทนโดยทำการแข่งถึง ๔ รอบจากทีมนักปัญจศิลปะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้แทบทั้งหมด เช่น ทีมวิทยาลัยพลศึกษายะลา ทีมกองกำลังการ โรงเรียนตำรวจภูธรฯ ยะลา ทีมกองกำลังการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔ จ.ยะลา ทีมจาก กอ.รมน. อำเภอ

จะนะ จ.สงขลา ทีมจากกองบัญชาการช่วยรบที่ ๔ อำเภอทุ่งสง จ. นครศรีธรรมราช ทีมจากอำเภอยะหริ่ง จ.ปัตตานี ทีมจากโรงเรียนสตรียะลา และทีมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และทีมนักมวยไทยจากกรุงเทพฯ นำโดย ร.ต.โฉน ผ่องสุภา

ในที่สุดก็คัดเลือกได้ตัวแทนนักกีฬาปัญจศิลปะทีมชาติไทย ๗ คน ๗ รุ่น เป็นนักกีฬาชาย ๔ รุ่น คือ รุ่น C, D, F, G และทีมหญิง ๓ รุ่น คือ รุ่น A, C, D ดังรายชื่อก็คงมาแล้วข้างต้น ใช้เวลาฝึกซ้อมเก็บตัวประมาณ ๑ เดือน ก็เดินทางไปเข้าร่วมแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๔ ประเทศอินโดนีเซีย ก็ประสบความสำเร็จได้เหรียญเงิน ๓ รุ่น ดังนั้นก็เป็นที่ประวัติกาศาสตร์แห่งการกีฬาปัญจศิลปะไทยไว้ในเบื้องต้นแล้ว

อาจารย์ประจำ ภาซุตกุล ได้แสดงความคิดเห็นต่อคำถามที่ว่า ถ้าไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันซีเกมส์ในโอกาสต่อไป จะเสนอกีฬาประจำชาติชนิดใดเข้าร่วมในการแข่งขันว่า

“อย่างที่เราเห็นอินโดนีเซียเพิ่มปัญจศิลปะเข้าไปทำให้เรานึกถึงมวยไทยของเราน่าจะเสนอเข้าสู่อันดับซีเกมส์ได้คือให้ต่างชาติยอมรับ จุดที่ต่างชาติกลัวก็คือเขาเห็นว่ามวยไทยอันตรายเกินไป ซึ่งขณะนี้สมาคมมวยไทยสมัครเล่นกำลังดำเนินการอยู่บ้าง เช่นให้สวม HEAD GARD จัดระบบให้คะแนนให้เป็นปรนัยให้มากขึ้น เช่นหมัดที่เต็ม คอกลงที่เต็ม เขาก็เต็ม ให้ชัดเจน

กล่าวโดยสรุปก็คือ ควรเสนอกีฬามวยไทยเข้าสู่อันดับซีเกมส์ แต่ควรปรับปรุงให้ต่างชาติหรือประเทศสมาชิกยอมรับว่า การแข่งขันมวยไทยไม่อันตรายจนเกินไป..”

อาจารย์ดร.ประชา ภาซุตกุล ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญจศิลปะที่อินโดนีเซียจัดการแข่งขันว่า “การจัดการแข่งขันยังไม่เป็นสากล เช่นการแต่งกายของกรรมการตัดสินก็ใช้เครื่องแต่งกายแบบอินโดนีเซีย ภาษาก็ใช้ภาษาอินโดนีเซีย ควรปรับปรุงให้เป็นสากลในโอกาสต่อไป”

สำหรับความหวังของนักกีฬาไทยในการแข่งขันกีฬาประเภทนี้ในโอกาสต่อไป อาจารย์ประจำกล่าวไว้ว่า “เราสู้เขาได้ เราส่งครั้งที่เราดูจากวิดีโอและจากโค้ชชาวอินโดนีเซีย ๒ คนเท่านั้น เราฝ่าฟันมาได้ ๓ เหรียญเงินก็นับว่าประสบความสำเร็จเราเริ่มแค่ ๕ เดือนมานี้เอง ถ้ากีฬาประเภทนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เรามีโอกาสได้เหรียญทองอย่างแน่นอน” □

เอกสารอ้างอิง

เฉลิม มากนวล “ศิลปะ” สารคดีนำรู้จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เล่ม ๒ ๒๕๒๔ สว่าง เลิศฤทธิ์ สารคดีฉบับที่ ๓๑ กันยายน ๒๕๓๐

สัมภาษณ์ ดร.ประชา ภาซุตกุล ผู้ฝึกกีฬาปัญจศิลปะ และกรรมการปัญจศิลปะในกีฬาซีเกมส์

สัมภาษณ์ ก้องเกียรติ หมดสติงห์ และ ประพาส พูลสมบัติ นักกีฬาปัญจศิลปะซีเกมส์